

Miinumipalk Austrias. Tõlgitud OÜ Ametikoolitus (Lenno Põder) korraldusel. Tõlke aeg juuni 2017. Originaal asub [siin](#).

Transpordisektori töötajate lähetamine Euroopa Majanduspiirkonnast ja Šveitsist Tööõiguse sätted

Üldinfo

Austrias jõustusid kõikides sektorites, sh transpordisektoris, palga- ja sotsiaalse dumpingu vastu võitlemiseks mõeldud seadused 1. mail 2011 ning on senini jõus.

Eelnevalt kehtinud õigusnorme muudeti vähesel määral 1. jaanuaril 2017. Need muudatused on toodud palga- ja sotsiaalse dumpingu vastases seaduses (*Lohn- und Sozialdumping-Bekämpfungsgesetz*, LSD-BG), mis on avaldatud föderaalõiguse väljaandes I nr 44/2016.

Austriasse töötajate **lähetamisest teavitamist** puudutavaid määrusi ja nõuet **tagada dokumentide kättesaadavus** lähetamisperioodi jooksul **muudeti 1. juunil 2017**, et muuta teavitust tunduvalt lihtsamaks ning arvestada transporditeenuste spetsiifikaga.

Alltoodud informatsioon puudutab **töötajate** lähetamist Austriasse transporditeenuste osutamise eesmärgil. Info ei puuduta ajutise tööhõive asutuse töötajaid (st töötajate rentimist kolmandatele pooltele). Isiku staatust töötajana reguleerib Austria seadusandlus. See informatsioon kehtib nii kauba- kui ka reisijateveole. Info on mõeldud täiendama veebilehel www.entsendeplattform.at toodud üldist teavet.

Lähetuse definitsioon – missugune töökorraldus selle alla kuulub?

Töötajate Austriasse lähetamise eelduseks on, et töötaja **tavapärane töökoht on väljaspool Austriat**. Austrias asuva kliendi olemasolu ei ole oluline; lähetus võib toimuda ka Austrias asuva kliendita.

Transpordisektor hõlmab **nii reisijate kui ka kaupade vedu**. Täpsemalt hõlmab see ka turistide transporti (eriti bussi ja laevaga), kus on kaasasõitev turismigiid.

LSD-BG alusel lähetatakse töötajaid kõige sagedamini alljärgnevatel juhtudel:

Kabotaažvedu (kaubad laaditakse Austrias peale ja maha)

- **Austrias lõppev liiklus** (Austriast väljaspool peale laaditud ning Austrias maha laaditavad kaubad), sh juhtudel, kus klient asub Austriast väljaspool
- **Austriast algav liiklus**, mis on korraldatud Austrias mitteasuvate ettevõtete poolt (kaubad laaditakse Austrias peale ning väljaspool Austriat maha), isegi kui klient asub väljaspool Austriat
- Ülaltoodud juhud **kehtivad analoogselt reisijateveo kohta** (ühekordne teenus, regulaarne teenus, üleüldiselt turismireisid, mille sihtkohaks on Austria, sh just bussi-, takso-, rendiauto-, laeva- või rongireisid)

Miinimumpalk Austrias. Tõlgitud OÜ Ametikoolitus (Lenno Pöder) korraldusel. Tõlke aeg juuni 2017. Originaal asub [siin](#).

- **Tühisõidud**

- Lähetuste hulka kuuluvad ka ebaregulaarsed või ühekordsed sõidud.

- **Lähetuste näited**

- Suusatajate transport Austriasse
- **Turismireis** läbi Austria, mis algab ja lõppeb riigis A (näiteks Austria **ringreis**).

Töötajate lähetamist LSD-BG seaduse mõistes ei toimu alljärgnevatel juhtudel:

- **Transiitliiklus** kaupade või reisijate veoks:

Kaupi ei laadita Austrias ei peale ega maha ning reisijad ei liitu Austrias reisiga ega lõpeta Austrias reisi; lisaks liiklus Austrias, mille eesmärgiks ei ole reisijate ega kaupade vedu, vaid reis läbi Austria on vajalik tegelikku sihtkohta jõudmiseks.

- **Erand „kaupade vedu oma arvel ja nimel“**

„Kaupade vedu oma arvel ja nimel“ tähendab LSD-BG seaduse kohaselt transporti Austriasse ja Austriast välja, kus transporditeenus on kõigest **kõrvalteenus**, mida pakutakse õigusliku tehingu osana (vt allolevaid näiteid).

Tavapärane näide on olukord, kus Austrias asuv ostja ostab välismaalt kauba ning selle kauba transpordi Austriasse korraldab müüja oma sõidukiga, mida juhib müüja palgatud juht.

Sellisel juhul on transporditeenus müüja jaoks lihtsalt ostuga seotud kõrvalteenus ning on kaupade ja teenuste vaba liikumise mõttes teisejärgulise tähtsusega; seepärast LSD-BG seadus selliseid transporditeenuseid ei reguleeri. Kui kaup transporditakse aga müüjast erineva veoettevõtja poolt, loetakse, et teenust pakutakse ostust eraldi ning siis rakendub LSD-BG.

Näited

- **Müüja/liisinguandja/tootja/töötaja/omanik** on müüdnud/renditud/toodetud või töötlemiseks mõeldud tooted oma ettevõtte töötajatega ning oma ettevõtte (renditud/liisitud) sõidukeid kasutades otse Austriasse toonud – kaupade transport on kogu ettevõtte tegevuse kõrvaltegevus. Sõiduki maksimaalne kogukaal ei ole oluline.
 - **Ostja/liisinguvõtja/töötaja/omanik** on ostetud/renditud/töödeldud või töötlemiseks mõeldud kaubad vastu võtnud otse Austrias, kuhu need transporditi ettevõtte enda töötajate poolt ettevõtte enda (renditud/liisitud) sõidukitega – kaupade transport on kogu ettevõtte tegevuse kõrvaltegevus. Sõiduki maksimaalne kogukaal ei ole oluline.
 - Kaubad (või töötajad) tuuakse Austriasse või võetakse Austriast peale ettevõtte enda töötajate poolt osana ettevõtte oma kaupade (töötajate) transpordist (oma töötajate poolt) **sama ettevõtte eri tegevuskohtade vahel** – kaupade (töötajate) transport on kogu ettevõtte tegevuse kõrvaltegevus. Sõiduki maksimaalne kogukaal ei ole oluline.
 - Kui kaupu veetakse ettevõtte enda arvel ja nimel, tuleb see vastavalt dokumenteerida.
- Turismireisid (reisijateveod) Austrias asuvate sihtpunktidega alljärgnevatel tingimustel:

Miinumumpalk Austrias. Tõlgitud OÜ Ametikoolitus (Lenno Pöder) korraldusel. Tõlke aeg juuni 2017. Originaal asub [siin](#).

- reis sisaldab sihtpunkte, mis asuvad väljaspool Austriat, aga ka väljaspool reisi lähtekohariiki;
 - Austrias ei liitu ükski inimene reisiga ega lahku reisilt.
- **Näide olukorrast, mis ei kvalifitseeru lähetusena:** turismireis läbi Austria, mis algab riigis A (näiteks Ungaris) ning lõppeb riigis B (näiteks Sloveenias).

Otsesed erandid:

- Rikked ja maanteeabi teenused, kui rikkega sõiduki / õnnetuses olnud sõiduki juht kuulub autohuviliste ühingusse või tal on rikkekindlustus ning sõiduk tuleb kohalduvate tingimuste järgi välismaise maanteeabiteenuse pakkuja poolt teisaldada. Samuti ei ole tegemist lähetusega juhul, kui sõiduk politsei korraldusel teisaldatakse. Kui sõidukijuht tellib otse enda valitud maanteeabi teenusepakkujalt sõiduki teisaldamise, siis võib olukorra üksikasjadest sõltuvalt olla tegemist lähetusega;
 - Ühingute korraldatud privaatsed bussireisid, kui bussi juhhib ühingu liige ning ta ei saa selle eest tasu;
 - Hotelli enda transporditeenus hotellikülaliste jaoks;
 - Automüüjate korraldatud autode transporditeenus.
- **Erandid laevatranspordis:** kui laev püsib talvekuudel, mil transporditeenuseid ei osutata, ainult Austria sadamas, ei loeta seda lähetuseks. Kui laevameeskond läheb ainult Austrias pardale või lahku seal, samas kui tegelikke transporditeenuseid pakutakse välismaal, ei loeta seda lähetuseks.

Millised on tööandja kohustused?

- Kollektiivlepinguga määratletud Austria **miinumumpalgast** kinnipidamine
- Lähetuste kohta **teavitamine** (vorm on [kättesaadav aadressil www.bmf.gv.at](http://www.bmf.gv.at))
- **Dokumentide** kättesaadavuse tagamine ja/või vajaduse korral esitamine:
 - Teatis
 - Sotisaalkindlustuse olemasolu tõendavad dokumendid
 - Maksedokumendid
 - Kolmandatest riikidest pärit töötajate tööload

Kollektiivlepinguga määratletud Austria miinumumpalgast kinnipidamine:

- **Maanteeveo sektori** töötajatele (st kaupade vedu mootorsõidukitega) [kehtib maanteeveo sektori kollektiivleping](#). Töötajate puhul, kelle on palganud kuni 3500 kg lubatud kogukaaluga mootorsõidukitel kaupade veole spetsialiseerunud ettevõtte, kehtib [väikeste kaubakoguste veoteenuse kollektiivleping](#).
- **Reisijateveo sektoris** tuleb kinni pidada [kollektiivlepingust erabussifirmadele](#). Taksoettevõtete töötajatele kehtib [kollektiivleping reisijate veoks mootorsõidukitega](#).

Miinimumpalk Austrias. Tõlgitud OÜ Ametikoolitus (Lenno Pöder) korraldusel. Tõlke aeg juuni 2017. Originaal asub [siin](#).

- Mereveosektoris reguleerib töötajate töötingimusi alljärgnev kollektiivleping:
<http://www.kollektivvertrag.at/kv/oesterreichische-schiffahrtsunternehmen-arb-ang>.

Kui transpordiettevõtte ei kuulu reisijateveo ega maanteeveo sektorisse, kuid tegutseb **lisaks muule äritegevusele aktiivselt ka transpordisektoris**, kehtivad sellise ettevõtte töötajatele selle sektori kollektiivlepingud. Tuleb aga tähele panna, et teatud äritegevuse osaks olevaid transporditegevusi ei loeta töötajate lähetamist sisaldavaks (vt osa „Lähetuse definitsioon“). Kõiki kollektiivlepinguid saab lugeda aadressil www.kollektivvertrag.at.

Kollektiivlepingus toodud miinimumpalk kehtib kogu Austrias veedetud tööajale. Kaupade ja reisijate veoga tegelevate sõidukijuhtide jaoks koosneb tööaeg sõitmisele kuluvast ajast, muude ülesannete täitmisele kuluvast ajast (näiteks peale ja maha laadimine) ning tööks valmistumisele kuluvast aeg, v.a puhkepausid (nt ooteaeg, kui keegi teine kaupa peale või maha laadib).

Austrias tehtud tühisõite loetakse tavaliselt tööajaks, millest tuleb töötajate lähetamise kava kohaselt teavitada ning mille eest tuleb töötajatele maksta **Austria kollektiivlepingu** kohaselt; näiteks reisid tagasi riigipiirini pärast kauba mahalaadimist Austrias lõppeva sõidu puhul ning sõit laadimispunkti Austriast algava sõidu puhul, sh kabotaažvedude puhul.

Tühisõite läbi Austria **ei loeta** töötajate lähetamisest teavitamise kava kohaseks tööajaks, mille eest tuleb tasuda Austria kollektiivlepingu kohaselt. Kui aga transiitsõit **katkestatakse või lõpetatakse** kabotaažveoks või kaupade transpordiks Austriast muude riiki, siis seda loetakse töötajate **lähetamisest teavitamise kava kohaseks tööajaks**, mille eest tuleb tasuda Austria kollektiivlepingu kohaselt. Kui sõidukijuht jätkab pärast kabotaažveo toiminguid transiiti Austria territooriumilt välja, siis seda ei peeta töötaja lähetamiseks, millest peab teavitama.

Teavitusnõuded:

Üldine teave uute nõuete kohta:

Teavitamine piiriülestest transpordisektoriga seotud lähetustest Austriasse toimub alljärgnevalt:

- summaarselt iga kuuekuulise perioodi kohta, sõltumata individuaalsete lähetuste arvust.
- ZKO-3 vormi (raam-/kollektiivne teavitus) ei saa enam transpordisektori puhul kasutada; **kasutada tohib ainult „summaarse teavituse“ vormi.**
- Teavitustinfo koosneb põhiliselt Austriasse lähetatud töötajate nimedest ning nende poolt kasutatavate sõidukite registreerimisnumbritest.
- Kui nimetatud kuuekuulise perioodi jooksul lähetatakse või kasutatakse teavituses mitte nimetatud töötajaid või sõidukeid, tuleb ametivõime sellest teavitada.
- Enam ei pea edastama varem nõutud andmeid, sh Austrias mitteasuva teenusepakkuja andmed ja isiku töökoht igal üksikjuhul.

Teavitus tuleb saata **enne töö alustamist**.

Austriast algavate ja seal lõppevate vedude puhul loetakse, et sõidukijuhid alustavad tööd Austria territooriumile sisenemise hetkest. Kabotaažvedude puhul piisab, kui teavitus saadetakse vahetult enne töö alustamist (nt enne laadimispunkti sõitmist).

Miinumipalk Austrias. Tõlgitud OÜ Ametikoolitus (Lenno Põder) korraldusel. Tõlke aeg juuni 2017. Originaal asub [siin](#).

Reisijateveo puhul loetakse, et sõidukijuht alustab tööd Austria territooriumile sisenemise hetkest.

Eelmiste teavituste jaoks salvestatud andmeid saab uutesse teavitustesse importida. See võib oluliselt vähendada teavitustevormide täitmisele kuluvat aega.

Enne 1. juunit 2017 saadetud ning veel kehtivad transpordisektori teavitused jäävad jõusse; kui pärast nende tähtaja lõppemist tuleb teha uus teavitus, siis see tehakse uute sätete kohaselt.

Transpordisektori teatised: sisulised ja vormilised nõuded:

Transpordisektori mobiilsete töötajate lähetamise teatised tuleb koostada **rangelt** kooskõlas selle jaotisega iga kord **kuue kuu pikkuseks perioodiks** ning need peavad sisaldama **alljärgnevaid andmeid**:

- **tööandja nimi ja aadress** ning tegevusluba või ärivaldkond; **KMKR number**
- ettevõtjat välisküsimustes esindama määratud isikute **nimed ja aadressid**
- kui **kontaktisikuks** ei ole sõidukijuht: paragrahvi 23 kohaselt Austriasse lähetatud töötajate seast määratud kontaktisikute või paragrahvi 21 lõike 2 punkti 4 kohaselt Austrias asuvate ning pooli ametlikult esindama määratud isikute nimed ja aadressid
- Transpordi teostamise perioodil **Austriasse tõenäoliselt tööle saadetavate inimeste** nimed, aadressid, sünnikuupäevad, rahvused, sotsiaalkindlustusnumbrid ning vastavad sotsiaalkindlustusasutused.
- töötajate poolt kasutatavate sõidukite (sh maanteel/raudteel/vees) **registreerimisnumbrid**
- **igale töötajale Austria õigusega kooskõlas makstava töötasu summa** ning tööandjaga töösuhte alustamise kuupäev
- **töö liik ja töötaja lähetamine**, arvestades rakenduvat Austria kollektiivlepingut
- Kui lähetatavate töötajate palkamiseks **nõutakse** tööandja asukohamaas **ametlikku luba**, siis loa andnud asutus ning loa identifitseerimiskood, väljastamiskuupäev ja kehtivusaeg või loa koopia

Tagasiulatuvatest muudatustest (nt töötaja, sõiduki registreerimisnumber) teavitatakse viivitamatult

Vorm:

ZKO vorm on kättesaadav Austria Föderaalsete Rahandusministeeriumi veebilehel (www.bmf.gv.at).

Dokumentide kättesaadavuse tagamine ja esitamine:

Alljärgnevad dokumendid peavad olema kättesaadavad ja pärast inspeksiooni esitatavad:

1. **A1 sotsiaalkindlustuse dokument** (selle väljastanud riigi keeles):

kui enne lähetust ei ole võimalik A1 dokumenti väljastada, siis avaldus A1 dokumendi väljastamiseks koos muude dokumentidega, mis tõendavad, et Austrias töötamise ajal on töötajal olemas sotsiaalkindlustus (saksa keeles). Sinna kuuluvad näiteks töötajale juba

Miinumipalk Austrias. Tõlgitud OÜ Ametikoolitus (Lenno Põder) korraldusel. Tõlke aeg juuni 2017. Originaal asub [siin](#).

väljastatud A1 dokumendid, mis kinnitavad tema registreerimist sotsiaalkindlustusametis. Tõlge **ei pea olema sertifitseeritud**.

2. Lähetusteatisel koopia:

Mõnel juhul, näiteks kabotaažvedude puhul ei pruugi olla võimalik registreerimisdokumendi kättesaadavana hoidmine sõidukis ajagraafiku või tehniliste põhjuste tõttu; sellistel juhtudel peaks kättesaadav olema registreerimisel antud **tehingu number** või **viitenumber**.

3. Maksedokumendid, mis näitavad, et miinumipalk on töötajale Austrias töötamise eest reaalselt välja makstud

Maksedokumendid on alljärgnevad:

- Tööleping või kirjalikud andmed töölepingu sisu kohta töötajate teavitamise direktiivi 91/533/EMÜ kohaselt;
- Palgatõend, maksetõend või makse sooritamise tõend tööandja poolt
- Makse kategoriseerimist puudutavad dokumendid (nt täienduskoolitus ning varasemad tööperioodid, kui need on kollektiivlepingu kohaselt olulised) ning
- andmed iga lähetatud töötaja töötundide kohta

Palgaandmed peavad olema kättesaadaval **saksa keeles või saksa keelde tõlgituna**. Samuti võib kättesaadavana hoida töölepingu ingliskeelset varianti (või kirjalikke andmeid töölepingu sisu kohta kooskõlas töötajate teavitamise direktiiviga 91/533/EMÜ). Tõlge ei pea olema sertifitseeritud.

Maksetõend või **makse sooritamise tõend** võivad olla need väljastatud riigi keeles (st muus keeles kui saksa keel) tingimusel, et inspektor suudab makseperioodi, tasu suuruse ning tasu saaja selgelt tuvastada.

Andmeid töötatud tundide kohta võib koguda transpordisektoris harjumuspäraselt kasutatavate (analoogsete või digitaalsete) salvestusseadmete abil tingimusel, et salvestised näitavad töötunde, mille eest tuleb Austria kollektiivlepingu alusel tasu maksta. On võimalik, et tasu tuleb maksta lisaks sõidutundidele ka muude lisatundide eest.

4. Kui töötaja lähetatakse EL liikmesriigist, kuid ta **ei ole EL liikmesriigi kodanik**, siis peab töötaja lähetavas riigis nõutava **tööloa** kabotaažvedusid tehes kättesaadavana hoidma. Kui Horvaatia kodanikust töötaja lähetatakse EL liikmesriigist, siis peab töötaja kabotaažvedusid tehes lähetavas riigis nõutava **tööloa** kättesaadavana hoidma.

Dokumentide kättesaadavuse tagamine ja esitamine: millistele töötajatele, kus ja mis kujul?

• Üldised märkused:

Uute nõuete kohaselt on teatud dokumentide hoidmine **sõidukis** rangelt **kohustuslik**, samas kui teised dokumendid tuleb ametivõimudele esitada ainult inspeksiooni korral.

Dokumendid peavad olema kättesaadavad nende töötajate puhul, kes **käesolevalt** Austrias transporditõid teevad. Dokumendid peavad asuma selles autos, millega töötaja sõidab ning need tuleb inspeksiooni asutustele ette näidata. Dokumendid võivad olla kas **trükitud kujul** või **loetavate elektroonsete dokumentidena** (mida saab ekraanilt vaadata); viimasel juhul

Miinimumpalk Austrias. Tõlgitud OÜ Ametikoolitus (Lenno Pöder) korraldusel. Tõlke aeg juuni 2017. Originaal asub [siin](#).

peab nende vaatamise seade asuma Austria territooriumile sisenedes sõidukis. Kui teavet ei salvestata tehnilises seadmes (vaid näiteks välismaal asuvas serveris), peab andmetele inspeksiooni ajal ligipääs olema. Kui ligipääs puudub, siis loetakse, et andmed ei olnud kättesaadavad. Loetamatud elektroonsed andmed, näiteks USB-mälupulgal säilitatud andmed, ei vasta samuti nõuetele.

• **Millised dokumendid peavad lähetuse ajal kindlasti autos olemas olema:**

- Lähetuse teatise koopia
- A1 sotsiaalkindlustuse sertifikaat (või muu analoogne lubatud dokument selle asemel)
- Tööleping / töölepingu tingimuste kirjeldus (*Dienstzettel*)
- Andmed töötatud tundide kohta: andmed töötatud tundide kohta peavad olema inspeksiooni ajal kättesaadavad. Tegevuskohas toimuva inspeksiooni korral võivad maksuametid inspekterida inspeksioonipäevale eelnenud 28 päeva töötunde.

• **Millised dokumendid tuleb inspeksiooni korral ametivõimudele esitada?**

- Palgatõend, maksetõend või makse sooritamise tõend tööandja poolt.
- Makse kategoriseerimisega seotud dokumendid (nt täienduskoolitus ning varasemad tööperioodid, kui need on kollektiivlepingu kohaselt olulised).
- Andmed iga lähetatud töötaja **töötundide** kohta. Isegi kui töötunde inspeksiooni käigus juba inspekteriti, tuleb need nõudmisel maksuametile edastada.

• **Kuidas ja milliste perioodide kohta dokumente esitatakse?**

- Ülaltoodud dokumendid tuleb **esitada maksuametile ainult nõudmisel**, aga need peavad olema kättesaadavad. Dokumendid võib lasta **tõlkida** alles siis, kui ametivõimud neid nõuavad, kuid ka siis **peab** dokumendid õigeaegselt ning saksa keeles esitama.
- Dokumendid tuleb esitada **14 kalendripäeva jooksul** pärast selle kalendrikuu lõppu, mil inspekterimine toimus. Kui maksedokumente selle perioodi jooksul maksuametile ei esitata või esitatakse ebatäielikult, loetakse, et dokumendid ei olnud kättesaadavad ning võidakse rakendada sanktsioone.
- Maksedokumendid peab esitama selle kalendrikuu kohta, mille suhtes töötajat inspekteriti ning kui töötaja töötas Austrias ka eelneval kuul, siis ka selle eelneva kuu kohta. Nõue, et maksedokumendid peavad katma kaht kalendrikuud, kehtestati sellepärast, et transpordisektori teavitusperioodi pikendati kuuele kuule ning teatud juhtudel ei pea lähetusest enam teavitama.